Št. 98. V Gorici, v sredo dne 7. decembra 1904. Tečaj XXXIV.

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v sredo in soboto ob 11. uri predpoldne ter stane z izrednim prilogami ter s „Kažipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:
Vse leto . . . . . 13 K 20 h. ali gld. 6·60
pol leta . . . . . 6 „ 60 „ „ „ 3·30
četrt leta . . . . . 3 „ 40 „ „ „ 1·70
Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici št. 7. v Gorici v »Goriški Tiskarni« A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 8. do 12. ure. **Na naročila brez doposlane naročnine ne ozíramo.**

Oglasi in poslanice se računijo po petit-vrstah če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsak vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostoru — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« *Dr K. Lavrič*

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadsp. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoludne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7. v I. nadstr. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica
Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le **upravništvu.**

„PRIMOREC“
izhaja neodvisno od «Soče» **vsak petek** in stane vse leto 3 K 20 h ali gld. 1·60.

«Soča» in «Primorec» se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici. — **Telefon št. 83.** — »Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. lv. Meljavec) tiska in zal.

V dobi suhih let.

IV.

Kam gre deželni denar? Če pogledamo na zemljevid Goriško-Gradiščanske, vidimo, da tvori Furlanija le majhen del naše dežele, in da je veliki, pretežni del slovenski. Ker so vsi tisti izgovori, da plačujejo Lahi več davka itd., jalovi, kar se je že opetovano dokazalo, bi sodil človek, ki ne pozna naših razmer, da mora dobivati slovenski del dežele umevno mnogo več denarja iz deželne hiše nego furlanski. Toda temu ni tako. Lahi so tam v večini, Lahi hočejo tudi več zase, najmanj pa toliko, kolikor se da Slovencem za najnujniše potrebe, kakor za ceste, vodnjake in slične reči. Lahi si znajo urediti svoje delovanje v vsakem deželnozborskem zasedanju tako, da bogato obdarijo malo Furlanijo ter kaj iztisnejo za Gorico, Slovencem se ugodi le gledé največjih potreb.

V minolem zasedanju so se dale res precejšnje svote tudi za nekatere kraje po slovenskem delu dežele, ali, z nova povdarjano, le za najnujniše potrebe, pri čemur je vpoštevati še okolnost, da deželni zbor skoro 2 leti ni zboroval. Dalo se je, kar se je moralo dati, ali dalo se je pa tudi za Furlanijo!

Če vpoštevamo razmerje med malim kosom, kateri tvori Furlanija v deželi, in če seštejemo denar, izdan za Slovence, nasproti denarju, izdanemu za Furlane, tedaj pridemo do zaključka, da se je tudi v minolem zasedanju delil deželni denar skrajno pristransko in da se je postopalo s Slovenci skrajno mačehovsko!

Svote pokažejo tako navidezno: pol in pol — ali že tako načelo je jako neutemeljeno, je krivično. Lahi kričijo, da oni trosijo denar za Slovence, kar je le zvitarija, dočim ostane istina, da se okoriščajo Furlani s slovenskim denarjem! Tega pač ni potreba še posebej dokazovati. Če se da Slovencem toliko, kakor Furlanom, ter če se primerja prve z drugimi in obseg zemlje, na kateri prebivajo, potem se pač sme reči le to, da se za malo Furlanijo skrbi tako, da se bolje ne more skrbeti, in ker se ravnajo Lahi najmanj po načelu, da Slovenci ne smejo dobiti na nikak način v nobenem slučaju več nego oni, potem je jasno, da se godi Slovencem krivica, ter da se redijo Furlani na troške Slovencev.

Vse mogoče in nemogoče potrebe so privlekli na dan, preiskali vsak hudournik, če je zadosti reguliran, pregledali kale, če jih treba zasuti, se sukali okoli brambnih del pri Soči in preštudirali, kje je več peska nabranega, da ga treba odnesti na deželne troške, vodnjake so jim dali napraviti, in da se pridobi gotovo čim največ denarja, so votirali tudi velike zneske proti pelagri in malariji, kjer je poklicana v prvi vrsti vlada, da pomaga, ker spada to v njen delokrog. Dočim se je pazilo pri slovenskih prošnjah na to, da se da le tam, kjer je res nujna potreba, in navadno zneske, ki ne odgovarjajo popolno zahtevi, se je vrglo v Furlanijo denarja za reči prav problematične vrednosti. Kaj pomaga regulirati hudournike in pritoke, dokler se ne izvede tudi regulacija Soče, kar je glavno, ker dokler ni regulirana reka, vse regulacije raznih pritokov ne izdajo nič, kajti vsa taka dela uniči navadno prva velika poplav v nižini. Tako je tudi z raznimi brambnimi deli, za katera gredo velike svote.

Pa kako so previdno nabirali! V seji za sejo je bila na dnevnem redu kaka furlanska potreba. Debatiralo se je in sprejemalo. Za pesek v oči je skrbni naš občudovani deželni oče vrgel na dnevni red tudi kako slovensko potrebo, vse druge pa je prihranil za zadnjo sejo. Ko so že poslanci naveličani sej, ko je določen dan, na kateri ima biti konec zasedanja, takrat je treba hiteti, zlasti še, če je na dnevnem redu 130 točk! Takrat se daje, kar je baš določeno v odsekih, pa pika! Tako skrbi Pajer za Slovence.

Gregorčičeva „Gorica“ je povdarjala te „velike“ zneske, kateri so se dali Slovencem. In hvalo in slavo je zapela v ponarejenem dopisu dr. Gregorčiču in drugim „katoliško-narodnim“ junakom, ki so izposlovali take podpore! Skrbno pa je zamolčala, koliko je šlo za Lahe deželnega denarja, kako krivično se je delilo, ker so Lahi grabili za malo Furlanijo in nagrabili zase več nego se je dalo Slovencem, katerim bi pritikal po razmerju vse drugače prispevek nego so ga dobili. Hvalila se je, ni pa imela niti jedne grajalne besede za to, kako so nasamarili Slovence s prispevkom za dovozne ceste, 40.000 K, nasproti 80.000 K za Gorico, dočim se je bila pokazala za slovenske občine, potrebščina 125.000 K!

Za tako krivično postopanje pri razdeljevanju deželnega denarja, za mačehovsko ravnanje z nami od strani Pajerja in njegovih laških priveskov — moramo biti res po Gregorčičevo hvaležni dr. Pajerju in občudovati ga moramo!!!

Iz govora dr. Ferjančiča.

Dr. Ferjančič je imel v poslanski zbornici dne 29. pr. m. govor, v katerem se je dotikal dogodkov v Inomostu, razmer Jugoslovanov ter vseučiliškega vprašanja.

Govoril je med drugim tako-le:

Visoka zbornica! Dogodki v Inomostu so spravili novič na površje vprašanje o narodnih visokih šolah, in pri tem vprašanju imamo Jugoslovani, katerim ni na nobenem vseučilišču omogočeno študiranje v materinem jeziku, tudi nekaj besede. Posledica dogodkov v Inomostu je, da se italijanska fakulteta v Inomostu več ne otvori, kar je s stališča državne avtoritete obžalovati. In ker je vroča želja Italijanov, da se premesti ta fakulteta v Trst in da se tam izpopolni v popolno vseučilišče, imamo ob Adriji bivajoči Jugoslovani nagib, da se oglasimo glede te zadeve. (Pritrjevanje.) Če so se Nemci s toliko odločnostjo izrekli zoper italijansko fakulteto v Inomostu, ne izvira to iz kake dejanske krivice, ki se je zgodila Nemcem. Ne kaka krivica — le brezobzirnost in napuh, s katerim ovira in onemogoča nemški narod drugih narodnosti nacijonalni razvoj, sta vzrok temu nasprotju zoper italijansko fakulteto v Inomostu. (Pritrjevanje.) Natveziti se hoče svetu, da je italijanska fakulteta nevarna nemškemu značaju Inomosta. Kakor Čehi niso v skrbeh za slovanski značaj Prage, dasi je tam nemško vseučilišče in nebroj nemških učnih zavodov, tako malo se more pripoznati skrb Nemcev za Inomost, zlasti ko se ohranijo tam nemško vseučilišče, nemške srednje šole in drugi nemški učni zavodi. Ni torej bojazen, za katero se tu gre; gre se za nemški napuh, s katerim se traktira druge narodnosti v državi. (Pritrjevanje.) Po govoru g. ministerskega predsednika v zadnji seji je zagotovljeno, da se italijanska fakulteta v Inomostu več ne otvori. Toda to še ni zadostovalo nemškim strankam. Nemške stranke hočejo, naj se nemška nasilstva v Inomostu kronajo s slovesnim in takojšnjim zaključenjem fakultete. V Avstriji smo vajeni marsičesa, lahko se reče vsega, ali da bo vlada tako hitro bežala, da bo svojo uredbo pustila na cedilu in dala iz rok zadnji ostanek avtoritete, tega bi vendar ne bili mislili, da je mogoče. A vlada se ni umaknila samo do sem. Govor g. ministerskega predsednika z dne 24. t. m. pomeni umaknitev na celi liniji. (Pritrjevanje.) Gospod ministerski predsednik je zaklical: Ni res, da je sovraštvo in preganjanje drugih narodnosti potrebni temeljni pogoj za stališče Nemcev. To je bil izrek, ki nemškim strankam ni ugajal; to in še marsikaj drugega v govoru je na levi strani vzbudilo nevoljo in nezaupnost. Ali se je s tem govorom omogočilo in pospešilo, da bo zbornica delala, tega nečem preiskavati. Mislim pa, da v tem oziru tudi gospod ministerski predsednik ni v dvomih. Italijanska fakulteta se torej preloži iz Inomosta, vprašanje je samo, kam. Predložen je zakonski načrt, ki nasvetuje Rovereto, a Nemci nasprotujejo tudi Roveretu. Italijanom ni toliko zameriti, da nasprotujejo Roveretu, ker zahtevajo več, ker hočejo imeti fakulteto v Trstu. A kaj briga italijanska fakulteta v Roveretu Nemce? To je meni in marsikomu nerazumljivo. To ni drugega kot nemški napuh. Čim zahtevajo Italijani, naj bo fakulteta in bodoča univerza v Trstu, ponehajo naše simpatije, ki smo jih imeli zanje glede dogodkov v Inomostu, in smo jim odločno nasprotniki. A ne samo mi. Še dva faktorja prideta v poštev pri fakulteti v Trstu. Ne bom preiskoval, če je pomorsko in trgovinsko mesto pripraven sedež za vseučilišče. Istina je, da niso vseučilišča ob morju. To omenjam le

— 29 —

Brez dogme.

Roman.

Spisal H. Sienkiewicz. Iz poljščine poslovenil Podravski.

(Dalje.)

»Ne,« pretrga mi s prisiljeno enerižijo Angelica, »marveč radi tega, ker sem žena človeka, katerega ljubim in spoštujem — in ker nočem poslušati takih besed!«

Nestrpljivost in jeza sta me prešinili nalik električni iskri. Znano mi je bilo, da Angelica ne govori resnice, da se z ljubeznijo in spoštovanjem do moža izgovarjajo vse omožene ženske, nahajajoče se na razpotju življenja — vse, o stavim! — najsi bi tudi senca teh občutkov ne tičala v njihovem srcu, ali vendar so Angeličine besede tako zarožljale po mojih živcih, da sem se komaj premagal, da nisem zakričal: »Lažeš, ker ga ne ljubiš, niti ne spoštuješ!« Toda obenem mi je prišlo na misel, da se ta enerižija kmalu izčrpa, zato ji odvrnem skoro pokorno:

»Ne huduj se, Angelica, náme, — jaz odidem!«

In videl sem, da jo ta moja pohlevnost razorožuje in da ji je záme žal. Nakrat vtrga list z nizke veje ter ga jame nervozno trgati. Z nadčloveško močjo se je premagala, da se ni zjokala, ker prsi so ji bile polne ihtenja.

Tudi jaz sem bil ganjen do dna duše in nadaljeval sem z navidezno težavo:

Ne čudi se vendar, da še odlašam, ker to je vendar velika krivica záme. Rekel sem si že, da ne želim ničesar več, razven tega, da bi mogel dihati ono in isto ozračje in gledati tebe. Bog vidi, da to ni preveč. To pa je tudi ves moj blagor... A ti mi ga še odjemlješ! Pomisli samo: Vsakdo more priti semkaj, razgovarjati se s teboj, gledati te — samo jaz ne — a to radi tega, ker si mi dražja nego drugim. Kaka prerafinirana okrutnost usode je to! Predstavi si za trenutek moj položaj. Toda tebi je to težko, ker ti ne poznaš te puščave, ti ljubiš moža, ali pa se mamiš, govoreča, da ga ljubiš, in to je prav vse eno — toda predstavi si za minuto, da si moja, in videla boš, da je to hujše nego obsodba na smrt. Treba je tudi do mene imeti nekoliko pomilovanja. Ali mar veš, da če me odganjaš od sebe, me ne pripravljaš le ob pogled na sebe, marveč da mi odstranjaš edini temelj življenja. Povedal sem ti že, da sem se vrnil v domovino s sklepom, da hočem delovati zanjo. Morda bi pri tem to pozabil ter si pridobil mir; morda bi s tem odkupil davnejše krivde. Evo, pravkar sem bil namenjen spraviti v domovino očetovsko zbirko — ti pa mi naročaš, se vsega tega odreči, vse zapustiti in oditi, kamor me oči ponesó, ter zapričeti znovič to življenje brez cilja, brez edinega solnčnega žarka! Prav! jaz pojdem! Odidem pa, ako mi črez tri dni ponoviš to naročilo, ker v tem hipu si še mislim, da še tega nisi vedela, kaj znači ta odhod záme. Sedaj veš to! Prosim te črez tri dni — nič dalje!«

Angelica si zakrije oči z rokami ter jame ponavljati.

»Oh! Bog! Bog! Bog!«

Bilo je v tem nekaj tako ganljivega, taka pritožba otroka nad svojo onemoglostjo, da se je tudi mene polastila velika žalost. Nastal je trenutek, da sem ji hotel pasti k nogam in privoliti v vse to, česar je želela, toda prav v tej tožbi sem zagledal napoved moje bližnje zmage, in žal mi je bilo njenega sadu.

»Čuj me!« ji rečem, »jaz bi odšel takoj, še danes! — in oddaljil bi se od tebe preko morja: evo, ko bi vedel, da ti to ni le potrebno radi tega, da ti ne bi kalil miru pogled na nesrečnega človeka, marveč tudi radi lastnega srca. Govorim ti to kot prijatelj in brat: znano mi je po teti, da si me ljubila, ako to čutilo še živi v tebi — pa me že jutri ne bo več tukaj.«

Odkritosrčna bolest mi je narekovala te besede, ali vendar so bile zaseda za Angelico, ker so ji mogle izvabiti iz ust priznanje ljubezni; ko bi se bilo to zgodilo — ne vem — mogoče da bi bil res odšel, toda poprej bi jo bil, — kakor je Bog v nebesih, — vzel na svoje naročje. Toda ona se je zgrozila, kakor bi se bil dotaknil neprevidno njene rane; lice ji je hipoma zagorelo od jeze in razburjenosti.

»Ne!« je zaklicala z obupnim zanosom, »to ni res! ni res! Ali že greš ali ostaneš, toda to ni res! ni res!«

Jaz pa sem iz same njene razgretosti spoznal, da to more biti res. Polastila se me je divja volja, povedati ji to z vso brutalnostjo naravnost v oči, toda med tem sem zagledal v daljavi teto, ki se je nama bližala.

mimogrede. Razen nas Jugoslovanov prideta, kakor sem že rekel, še dva faktorja v poštev. Pred vsem Nemci sami. Nemci — vsaj en del istih — trde, da leži tudi Trst v sferi njihovih interesov. Ne bom dalje pretresal tega vprašanja, ker se bodo Nemci že sami izrekli, če pride Trst resno v poštev. Drugi faktor je država. Državi mora biti na tem, da italijanska ali — bolje rečeno — iredentovska drevesa ne zrasejo previsoko. Gospoda! Vedno čitamo o iredentovskih demonstracijah v Trstu. Dovolite, da izmed mnogih omenim le nekatere. Ni dolgo tega, kar so se lotili iredentovci v Trstu vojaških godb. Iredentovski odbor, ki se imenuje: „Comitato Triestino d'azione pro Venezia Giulia" je izdal poziv na bojkotiranje vojaških godb. V tem, v mnogo tisoč eksemplarih razširjenem pozivu so naslednji čedni stavki (Čita):

„Someščani, Italijani ste, imenujete se Italijane in vendar Vas ni sram ob nedeljah na Velikem trgu poslušati koncert c. in kr. vojaške godbe, ter aplavdirati. Ali so se Vaši bratje v Lombardiji in Benečiji tako obnašali, ko so zdihovali v avstrijskem jarmu in v tem, ko ori po vsi Italiji od Vidma do Katanije en sam krik groze kot protest, da se teptajo naše pravice z nogami, se v Trstu ploska vnukom Haynaua in Radeckega. To sramotno stanje mora nehati na čast našemu mestu in sicer kmalu. Zato svetujemo in ukazujemo vsem dostojnim, rodoljubnim someščanom, da nemudoma zapuste lokale, kjer svira vojaška godba..." Oklic končuje seveda z „Viva l'Italia". Splošno znana je tudi zadeva z bombami, ki se spravlja v zvezo z društvom „Società ginnastica" v Trstu; da, celo uradna „Triester Ztg." sama, list, ki je doslej še vselej pomanjševal, bagatelizoval in olepšaval iredentistiške demonstracije, se je končno osokolila in v celi vrsti člankov odločno nastopila proti temu, da bi se utajevala iredenta v Trstu. Toda mi ne rabimo lista „Triester Zeitung", da se o tem dodobra prepričamo. Nam done še vedno v ušesih izza zadnjih dni besede „Morte al imperatore Francesco Giuseppe" — „Evviva Luccheni" itd., kar nas vselej in ob vsakem času spominja na irredento v Trstu.

In v takih okolnostih, v takem mestu in na tako vročih tleh se hoče osnovati italijansko vseučilišče z dijaki, ki so pripravljeni za vsake izgrede, zlasti iredentistične, in z učiteljskim osobjem, ki bo v najugodnejšem slučaju mirno trpelo te izgrede. Ako neče vlada Trsta z njegovo veliko važnostjo za celokupno cesarstvo izdati sosednji državi, se ne sme v Trstu nikdar roditi laško vseučilišče. To so pomisleki, ki se tičejo države, vlade.

Kot tretji faktor pridemo v poštev ob Adriji stanujoči Jugoslovani. Univerza v Trstu bi nam zarezala globoko rano v meso. Mi bi naj na tleh kršnega Primorja, kjer smo po številu močnejši, sredi našega ozemlja mirno trpeli, da se osnuje italijansko vseučilišče, dočim n[illegible] nas v celi državi nikjer mesta, kjer bi se lahko posvetili vseučiliškim študijam v svojem materinem jeziku? Mi smo primorani, dvigniti svoj svarilni glas, to tembolj, ko opazujemo, da se vedno širi krog onih, ki se polagoma pridobivajo za Trst in glasujejo za Trst. Saj se je celo pripetilo, da je neki list tukaj na Dunaju takorekoč pozval njega ekscelenco gosp. naučnega ministra neposredno po njegovem govoru na odgovornost, da se ni takoj v tem govoru že izrečno izjavil za Trst.

Naše simpatije, ki smo jih gojili, kakor sem že naglašal, napram Italijanom ob priliki grozodejstev v Inomostu, so se spremenile v nasprotstvo. In kako bi tudi bilo mogoče drugače! Zastopstvo mesta Trsta se ne more povspeti niti do minimalnega akta pravičnosti, da bi osnovalo za slovenske otroke, katerih število presega tisoče, slovensko ljudsko šolo v Trstu. (Čujte!) Tržačani, Italijani, zahtevajo zase najvišje učilišče, nam pa ne privoščijo niti ene ljudske šole. Že 20 let se borimo za to šolo. Vse instance so že govorile in še nedavno je zanjo manifestiralo preko 6000 ljudi. Naši otroci se tirajo i[illegible] mesta — in pomislite na vremenske razmere, kakoršne so včasih v Trstu — v okolico, ako žele pouka v svojem materinem jeziku. Pod takšnimi okolnostmi bi naj mi odobravali in trpeli italijansko vseučilišče v Trstu?

Ozrimo se pa še na razmere v Istri. Na tisoče je otrok, ki rasó brez vsakega šolskega pouka in to so hrvatski otroci, katerim se ne privošči pouka. Zagotavljam torej, da se brez najljutejšega odpora ne more osnovati italijanska fakulteta ali univerza niti v Trstu, niti v kateremkoli drugem kraju našega Primorja.

Nasprotno pa zahtevamo, da se ustanovi jugoslovansko vseučilišče v Ljubljani. Od najjužnejšega konca Dalmacije do Gradca ni nobene univerze, da smo torej navezani na vseučilišče na Dunaju in Gradcu. Z našo mladino se ravna na teh univerzah kakor z nedobrodošlim gostom, naša mladež se tu zasramuje in pretrpeti mora od nemške prešernosti številna poniževanja, da ne govorim o velikih denarnih žrtvah, ki jih mora žrtvovati v notorično neugodnem gospodarskem položaju se nahajajoče ljudstvo za izobrazbo svojih sinov v tujini. (Pritrjevanje.) Da so vsi pogoji dani za višoko šolo v Ljubljani, ne bodem danes še posebe naglašal. Mi smo šele pred dvema letoma o tem vprašanju korenito in obširno razpravljali, in dovoljujem si na to še posebe opozoriti. Toda sedaj, ko je postalo vprašanje glede italijanskega vseučilišča tako pereče, da se mora neoporečno urediti, sedaj, ko se mora končno rešiti vseučiliško vprašanje za 600.000 Italijanov v Avstriji, terjamo in zahtevamo tudi mi, da se da tudi dvema milijonoma Jugoslovanov možnost, da se v materinem jeziku izobražujejo na vseučilišču. (Bravo! Bravo!)

Dopisi.

Gradec, *) 1. decembra. — Tukajšnji nemški burši so se zopet enkrat pokazali junake! Ker rektor vseučilišča dr. Luschin ni hotel vstreči njihovi želji, da bi odstranil deske za oznanila slovenskih društev, kakor se jo to zgodilo na tehniki, zbralo se jih je v soboto v mraku kakih 200 v vseučiliščni avli. Eden izmed njih je imel s seboj lonec črne barve in čopič, in na dano znamenje se je med huronskimi klici odobravanja pričelo velekulturno delo — mazanje desk z oglasi slovanskih društev.

Zastopniki prizadetih slovanskih društev so zahtevali od rektorja, da se vvede stroga preiskava in kri[illegible] kaznujejo; toda rektor jim je izjavil, da bode vsaka preiskava najbrže brezvspešna. Pač pa je bilo v ponedeljek videti na črni deski rektorjev proglas, kateri pravi, da so one deske last vseučilišča, in da so se iste „precario modo" dale dijaškim društvom na razpolago za naznanila; da pa, ker so nekateri dijaki izvršili samovlastno na demonstrativen način na onih deskah spremembe, ki pomenjajo ne le protipostavno vposeganje v tujo lastnino, ampak zamorejo provzročiti tudi velike nerede, prepoveduje proti poznejši potrditvi te odredbe od strani akademičnega senata vsem — tudi nemškim — dijaškim društvom uporabo vseučiliščnih desk za oglase. V torek je bil zraven tega proglasa pribit tudi sklep senata, kateri potrjuje v polni meri odredbo rektorjevo in izreka strogo grajo onim nemškim buršom, ki so pomazali deske za oglase slovanskih društev. Bilo je jako previdno od rektorja in akademičnega senata, da sta storila ta korak, ki daje vsaj deloma zadoščenje nenemškim dijakom na graškem vseučilišču; kajti slovansko dijaštvo je bilo pripravljeno na vsak korak, da si poišče zadoščenje tudi samo.

Nemškim buršom raste greben vedno bolj, ker vedó, da se jim ničesar ne zgodi, in le v tej zavesti so storili tudi korak, ki bi se nad vsakomur drugim strogo maščeval. Navedeni sklep akademičnega senata je pač najmanje, kar se je moglo zgoditi proti nemškim buršom; ni pa z istim nikakor storjeno to, kar bi se moralo storiti proti taki žalitvi slovanskega dijaštva. Toda pri razmerah, kakoršne vladajo na nemških vseučiliščih danes, nepristranskega postopanja sploh ni pričakovati. Pač pa so taki čini nemških buršev jasni dokazi, kako potrebno je, da se vendar enkrat v Avstriji izvrši načelo enakopravnosti za vse narode, in da se da vsakemu narodu lastno vseučilišče na domačih tleh. Nas Slovence pa naj oholost nemških buršev vspodbuja, da vedno z večjo energijo zahtevamo slovensko vseučilišče in propagiramo to misel vedno in povsod.

---

*) Za zadnjo številko zakasnelo. Ur.

Domače in razne novice.

Odvetniški izpit je napravil v Trstu gospod dr. Rudolf Gruntar, rodom Kobaridec. Novi odvetnik se nastani v Tolminu.

K izpitu, prestanemu s prav dobrim uspehom, naše čestitke!

Koncert „Pevskega in glasbenega društva". — Kako vstrajno, požrtvovalno in pogumno koraka to društvo po široki cesti glasbene umetnosti čedalje više in više, je dokazal na sijajen način nedeljski koncert. — Obsežna dvorana hotela Central je bila polna občinstva iz vsed slojev meščanskih; Nemcev in Italijanov je bilo nekaj. Pa tudi okolica je poslala svoje zastopnike, zlasti pohvalno moramo omeniti Št. Andrež. — Že pogled po dvorani je pričal, da mora biti ta večer ondi nekaj izrednega, nekaj, kar toliko src težko pričakuje. In dejstva sama so še nadkrilila vsa pričakovanja, kajti ta koncert je zadovoljil tudi najstrožjega glasbenega kritika.

Bogati spored je obsegal 10 točk, 5 glasbenih in 5 pevskih. — Vojaška godba pod vodstvom kapelnika gosp. pl. Benczurja je izpolnila svojo nalogo z ono dovršenostjo, s kakoršno se sicer vedno odlikuje, toda pri tej priliki se je odlikovala tudi z jako skrbno izbranimi točkami. Občinstvo ni narčevalo s prav živahno pohvalo.

„Pevsko in glasbeno društvo" pa je izvajalo petero točk: 1. Vilharjeva: Na vrelu Bosne" je obsežna skladba, možki zbor z basovim solo, kateri je mojsterski pel g. Posega.

2. „Slovenske narodne pesmi" po Hubadovi prireditvi za možki in mešani zbor. Tu je 10 narodnih pesmij, katere je pela „Glasbena Matica" l. 1896. na Dunaju.

3. Zajčeva „Sliepac Marko" za možki zbor z baritonovim solo, kateri je dovršeno pel g. Drofenik.

4. Čajkovskega „Hor i pljaska" (Kor in ples), mešani zbor, pravi tip ruske narodne pesmi.

5. Smetane „Piseň česká" za možki zbor, ženski zbor in mešani zbor s spremljanjem orkestra.

Ne spuščamo se v ocenjevanje posamičnih točk, kar bi bila naloga le glasbenega strokovnjaka, kakoršnega „Soča" nima na razpolago.*)

V obče pa je bila splošna, da soglasna sodba taka: Društvo je že častno nastopalo, dokazalo je, kako resno goji slovansko petje kot umetnost, toda s tem koncertom je doseglo doslej najvišji napredek, dokazalo je, da ne v Gorici ne daleč okoli ni društva, ki bi se moglo z njim meriti. Italijani in Nemci, ki so bili navzoči, potrjujejo radi ali

To se umeje, da ne! Mrcina sodeluje le pri »Gorici«. Sicer pa ga ni bilo na koncertu, kar je zanj velika dobrota, ker bi gotovo počil od jeze in zavisti. — (Op. hudomušnega stavca.)

(Dalje v prilogi.)

Angelica ni mogla nadvladati ganutja, tako, da je teta, pogledavši jo, takoj vprašala:

»Kaj ti je? O čem sta se razgovarjala z Leonom?«

»Angelica,« ji odvrnem, »mi je pripovedovala, kako slabo vpliva na njeno zdravje prodaja Gluhova — in ne čudim se, da jo je to ganilo...«

Ali so moči Angelice bile že popolnoma izčrpane, ali pa je moja laž, kateri je morala molče pritrditi, prenapolnila že itak polen kelih bridkosti, dovolj bodi tega, da se je v tem hipu spustila v nevzdržljiv jok; ihtenje je pretresalo nalit krču vse njeno telo; teta jo je objela z rokami in jo stisnila k sebi kakor otroka.

»Moja Angelica!« je dejala »moja ljubezen! kako se da temu odpomoči?... Vse to je le božja volja! Meni je na peterih pristavah toča pobila ob času zadnje nevihte, p[illegible] še gospodu Hvastovskemu nisem rekla žal-besede radi tega!«

Ne vem, radi česa se mi je ta opomnja o peterih pristavah kazala kot nekaj egoističnega in tako praznega v primeri z eno solzo Angelice, da me je pograbila kar jeza do tete.

»Kaj značijo te pristave,« ji odvrnem, »njej je le za materino zdravje.«

In odšel sem z bolestjo v srcu, ker sem čutil, da zadajam bolečine ženski, kater[illegible] ljubim nad vse. Zmagal sem na vsej črti, ali čutim grozno žalost, kakor bi mi v bodočnosti grozilo nekaj neznanega in strašnega.

Dné 25. majnika.

Danes je že tretji dan od najinega poslednjega razgovora. Angelica mi ni ponovila svoje zahteve, zato ostanem. Ona le malo govori z menoj, marveč presedava dlje časa v svoji sobi, toda nalašč se me tudi ne ogiblje, ker se boji obrniti s tem náse pozornost starejših gospa. Jaz si prizadevam, kazati se ji dobrega, prijaznega, toda nikakor ne vsiljivega. Hočem, da bi se ji zdelo, da se moja ljubezen razodeva sama, in da se jaz trudim, kolikor morem, da bi jo potlačil v sebi. Mora tudi vedeti, da moji občutki naraščajo vsaki hip, kar je tudi res. Ni mogoče, da bi to ne vplivalo na njo. Naj si bo kakor hoče, toda za naju obstoji že poseben svet, v katerem bivava midva sama; imava najine skupne tajnosti gledé tete in gospe Celine. Kadar govoriva o malomarnih rečeh, kadar si prizadevava vzdržati pred ljudmi navidezno svoje nekdanje odnošaje, čutiva enako oba, da na dnù najinih duš leži nekaj drugega; imam končno besede in poglede, katere razume samo ona. Do tega je prišlo po naravni poti — in dasi je to prišlo rajše zoper voljo, nega s privoljenjem Angelice — vendar naju to druži. Čas, privajenost od njene strani, moja strpljivost izvršujejo ostalo. Jaz izmotam iz svoje ljubezni na tisoče takih nitij, s katerimi jo omotam in katere naju bodo čimdalje močneje družile. Ta trud bi bil prazen samo v tem slučaju, ako bi ona ljubila moža. Takrat bi zbudil v njej celo sovraštvo do sebe. Toda minulost je za menoj in sedanjost ne pripada Kromickemu. Premišljeval sem o tem z vso močjo nepristranosti, kakor bi bil kaka tretja oseba, in zmerom prihajam do prepričanja, da ga ona ne more ljubiti. Angeličin upor, to je notranja borba duše izjemno čiste, katera ne dopušča do sebe niti misli o nezvestobi. Toda nič je ne podpira v tej borbi. Jaz se tudi ne mamim: vem, da bo ta upor dolg, in težavno bo, premagati ga. Moram biti zmerom čuječ, moram vse objeti z mislijo, iz vsega si dajati jasna poročila; moram tkati svojo mrežo, iz nitij tako tankih, da jih skoro ni moči videti. Ni mi dopuščeno nikdar pritisniti niti prezgodaj, niti premočno nijedno izmed tipk — čuvati pa se hočem tudi pomot in ne poneham dotlej, dokler ne pridobim te duše za svojega malika. Končno, ako se mi vrine v to postopanje nekaka blodnja, pa bo izvirala iz ljubezni; zato gojim upanje, da mi prinese le korist.

Dne 26. majnika.

Danes sem naznanil Sniatinskemu, da sem odločno namenjen pripeljati očetovo zbirko v Varšavo. Storil sem to namenoma, hote, da po njem pride ta novica v uredništva časopisov, ki ne zamude pridodati mojemu namenu znak velike domovinske zasluge. Angelici se nehoté vrine primera med menoj in Kromickim, ki pa bo v moj prilog. Odposlal pa sem tudi brzojavko, naj mi čim najpoprej pošljejo posebej glavo Sassoferata.

Med zajutrekom sem povedal Angelici nalašč v navzočnosti vseh, da ji je oče zapisal to sliko v oporoki, kar jo je zbegalo, domislila si je namreč takoj, da jo je oče smatral takrat za svojo bodočo sinaho.

Res, v oporoki njeno ime ni bilo nati imenovano, bilo je navedeno samo to: »Glavo M[illegible]one štv. ta in ta zapuščam svoji bodoči sinahi.« Toda prav radi tega sem jo hotel dati Angelici. Med tem je opomnja o tem volilu privabila v naju oba ves svet spominov. Jaz pa sem to storil tudi radi tega, da obrnem Angeličine misli v one nekdanje čase, v katerih me je ljubila in mogla z vsem mirom ljubiti. Vem, da je ostalo v njenem srcu iz one dobe tudi dokaj grenkobe in dokaj srčne žalosti do mene. Temu ne more biti drugače. Bil bi tudi izgubljen v njenem srcu brez rešitve, ko bi ne bilo one prošnje, katero sem bil zanesel k njej v poslednjem času po Sniatinskem. Toda to je ona okoliščina, ki manjša mojo krivdo. Angelica, misleč na to, si mora tudi domisliti, da sem hotel vse popraviti, da sem jo ljubil, da sem trpel, da sem se pokoril in

neradi sami, da naše društvo ne le da nosi prvenstvo, marveč da stoji mnogo više od vsakterega nemškega ali italijanskega pevskega društva.

Vrhunec vžitka je bila kajpada Smetane „Piseň česká“; petje in godbo je vodil g. Michl, ki je bil ob nastopu živahno pozdravljen. Obsežna skladba slavnega češkega skladatelja zahteva dobro izšolanih pevcev. In to so naši bili! Občinstvo je začivljeno sledilo vsem glasbenim slikam češkega genija in ob sklepu udarilo v tako viharno zahvalo, da se je tresla dvorana nad našimi glavami.

Po koncertu je vrvelo še do dveh prav živahno življenje v onih prostorih. Četvorko je plesalo toliko parov kakor na kakem velikem plesu.

In tako smo doživeli zopet pomemben dan za naš vsestranski napredek v Goriškem mestu. Ugled in čast slovenskega imena stojita zopet više, kar bodi sodelavcem v bodrilo in pogum v nadaljevanju prelepe in vzvišene naloge, katero si je postavilo [illegible]sko in glasbeno društvo.

Opomniti nam je še, da tudi v gmotnem pogledu je vspeh tega koncerta najboljši med vsemi dosedanjimi. Toda stroški niso majhni. Le za zadnjo točko stanejo glaske in pravica uprizoritve — 100 K.

Sokolov Miklavžev večer se je obnesel prav dobro. Dvorana v hotelu „Pri zlatem jelenu“ je bila napolnjena do zadnjeva kotička. Miklavžev nastop je bil lep. Po kratkem nagovoru so se razdelila darila med otroke po Miklavžu in angeljih, odraslim po Mefistu.

Zatem je bil komičen nastop „Matija Korajžar“, ki ga je priredil br. načelnik in predstavljal dobro br. Molek. Zabava je bila živahna.

Prihodnjič nastopi Miklavž v novi dvorani, kjer bo mogoče prirediti kaj posebnega tudi za odrasle.

Pevska vaja možkega zbora „Pevskega in glasbenega društva“ bode v petek ob 8. uri v društvenih prostorih „Trg. Doma“. Vabijo se k pristopu novi pevci. Zglasijo se lahko pri kakem odborniku, pevcu, ali imenovani dan v društvenih prostorih.

Prvi zasnamek daril, došlih c. kr. okrajnemu glavarstvu v Gorici za pogorelce v Čepovanu: Gospod Henrik grof Attems, c. kr. dvorni svetovalec 50 K, društvo veteranov za Goriško-Gradiščansko 20 K, gospod dr. Aleksij Rojic 20 K, gospod Friderik Simzig, c. kr. gimn. ravnatelj 10 K, gospod Karol vitez Defacis, c. kr. dvorni svetovalec 30 K, gospod Karol grof Coronini, c. in kr. tajni svetovalec 20 K, čast. g. Andrej Brezavščik, župnik v Rihembergu 30 K, gospod Mihael Šinigoj, učitelj v Mirnu 20 K, gospod Josip Kerševani iz Gorice 20 K, gospod Žiga grof Attems, c. in kr. komornik 10 K, gospa Gizela Finšger 5 K, N. N. 2 K, Skupaj 237 K.

Nadalje so darovali okrajnemu glavarstvu v isti namen: Gospod Jožef Pincherle 4 posteljne odeje, gospod Emil Lebherz 1 zavoj oblačil, N. N. 1 zimsko posteljno odejo, N. N. 1 zavoj nošene obleke, N. N. 11 komadov volnene obleke, N. N. 2 škatli oblačil.

Pomožni odbor se prav toplo zahvaljuje vsem darovalcem ter se obrača vnovič do usmiljenih src s prošnjo, naj se blagovolé spomniti ubogih pogorelcev, vršé s tem plemenito in dobro delo.

Mesarji v Gorici morajo imeti odslej po ukazu z magistrata pred svojimi prodajalnicami tablo, na kateri je napisana cena in kakovost mesa. Za meso prve vrste se šteje meso volov, dobro rejenih in starih 4 do 8 let. To meso mora biti tudi v prodajalni ločeno od mesa druge vrste. Določba velja od 5. t. m. naprej.

Delavska zavarovalnica proti nesrečam v Trstu postopa v vseh rečeh tako škandalozno, kakor postopajo sploh naprave, ki se nahajajo v laških rokah. Posebno si rada poišče zvitosti pri volitvah. Letos je voliti enega člana predstojništva in namestnika. So-li vsi volilci sploh dobili glasovnice, tega ni mogoče preiskati in dognati. A zavarovalnica poskuša člane še na drug način speljati na led in doseči, da bi postali njihovi glasovi neveljavni. Zakon določa, da se mora članom poslati glasovnica in jim povedati dan volitve. Zavarovalnica je pač poslala glasovnice, pa ni povedala, kdaj je volitev. Laška klika, ki ima zavod v rokah in ga izkorišča, kar se da, si hoče tako ohraniti gospodarstvo. Protestujemo odločno proti temu postopanju. Če je pri drž. oblastvih, ki imajo dolžnost, paziti na zavod, še kaj čuta za poštenje, se morajo karati dosedanje priprave za volitev in preskrbeti za novo volitev tako, kakor določa zakon.

Šest oseb je bilo povoženih v ponedeljek zvečer v drevoredu v ulici Novega mostu. Jos. Batič iz Stračic se je vračal domov z vozom. V imenovani ulici sta se mu konja splašila ter zdivjala v drevored. Podrla sta 6 oseb na tla. Trije A. Dominiko in Andr. Lutman iz Pevme ter Jos. Sfiligoj so bili ranjeni toliko, da so jih pripeljali v bolnišnico usmiljenih bratov. Manj poškodovana sta Gašper in Katarina Silič iz Št. Ferjana ter neki 5 letni deček.

Kako vodijo naše ljudi za nos. — Pišejo nam: Posestnik iz okolice, spoštovan mož, umen sadjerejec in trtorejec in ud dež. kmet. društva je hotel vdobiti iz dež. drevesnice 50 mladih jablank. Oglasil se je pri županstvu, kjer se mu je napisalo v prošnjo le 25 debelc, ker več kot toliko ne udobi baje nikdo. 28. pr. m. je šel v dež. drevesnico. A mesto jablank so mu hoteli dati hruške, ceprav je dobro videl, da je pisal občinski tajnik v prošnji 25 jablank. Ker mu nlso hoteli dati zahtevanih jablank, je odšel prazen. Šel je v dež. trtnico po 600 mladih trt (bilfov), a spet smola, ravnatelja ni bilo najti! Nekak „nadzornik“ je rekel, da sam ne more dati trt, denar pa že vzame, in če hoče dobiti ravnatelja, naj pride popoldne. Seveda nas okoličan ni maral izgubljati celega dneva v mestu. Odšel je rekoč, naj mu pripravijo trte do srede, kar se mu je tudi obljubilo. V sredo pride spet okoli 8½ zjutraj, a trt ne najde in ravnatelja tudi ne. Čakal je v mrazu dve uri, slednjič so mu rekli, naj gre na deželni odbor, kjer dobi ravnatelja. Šel je na dež. odbor, a tu se mu je povedalo, da je ravnatelj v hiši „starega tribunala“. A sedaj je bilo tudi konec potrpežljivosti našega okoličana. Odšel je jezen in v svesti si, da je izgubil dva dneva, ne da bi bil kaj dosegel. Ali se ne pravi to, voditi naše ljudi grdo za nos? Ni čudo, da zgubi ljudstvo vse zaupanje do teh naprav, ki so v prvi vrsti namenjene zanj! Ali kaj hočemo, ko pa k takemu gospodarstvu pomaga dr. Pajerju — dr. Gregorčič!

Odškodovanje nedolžno v preiskovalnem zaporu zaprtih oseb. — Vlada je predložila gosposki zbornici zakonski načrt, s katerim odškoduje osebe, ki so bile po nedolžnem v preiskovalnem zaporu. Odškodnino bodo imeli pravico zahtevati vsi, ki bodo oproščeni dejanja, zaradi katerega so bili v preiskovalnem zaporu, in pa oni, proti katerim se ustavi preiskava. Odškodovane bodo tudi osebe, ki so bile proti predpisom kazenskega pravnega reda v preiskovalnem zaporu. Odškodnino odmerijo po škodi, ki jo je imel dotičnik zaradi zapora na svojem premoženju, in pa po stroških, ki jih je imel obtoženec takrat, če je obolel v preiskovalnem zaporu. Do odškodnine pa ne bodo imele pravico osebe, katere pomilosti vladar, ali pa če je bila oseba, ki je bila v preiskovalnem zaporu, oproščena zaradi nepolnoletnosti, pomote, sile ali pa, ker je dejanje zastarelo, kakor tudi, če so osebi odpustili kazen zaradi kesanja. Odškodnine tudi ne dobe oni, ki so bili v preiskovalnem zaporu, ker so hoteli pobegniti, če so bili že predkaznovani ali če so izkušali preprečiti dokazovanje.

Zadel! — V goriškem mestnem svetu so govorili na dolgo in široko o proračunu za l. 1905. Govoril je tudi svetovalec Ciani, ki je rekel med drugim gledé na zavoženo mestno gospodarstvo: „Le cause sono gli errori, l' imprevidenza, la mancanza di studio delle cause comunali, e la mancanza di spirito nei nostri capi.“ — Mancanza di spirito — to je povedal g. Ciani izvrstno. To je res. Prav zadel jo je! — Počasi gospodje spoznavajo sami sebe!

Uradniško konsumno društvo. — V soboto so zopet zborovali razni c. kr. uradniki v svrho osnovanja konsumnega društva. Izvolili so začasno ravnateljstvo, v katerem so gg. Lussin, North, Pirjevec, Primas in Žnideršić.

Zdravi otroci. — Naša doba hoče z nujnim, splošnim razjasnjevanjem provzročiti, da bi napačni način hranitve ne vplival kvarno na zdravi razvoj naših otrok. Posledica tega truda je, da otrokom že čestokrat ne dajo več alkoholnatih pijač, kakor vina, piva i. t. d. Manj pa se pazi na to, da takisto čaj kakor zrnata kava, ki imata v sebi kofein, torej strup, enako kvarno vplivata na mladino. Saj je slaven zdravnik in učenjak že ponovno izrekel v zadnjem času, da otrokom pod štirinajstimi leti nikakor ni dajati zrnate kave. S tem izrekom se ujema mnogo nujnih svaril odličnih higienikov, ki deloma opozarjajo na to, da se že nad deset let kot nadomestek zrnate kave, ki samo razburja živce, izdeluje sladna kava z vonjem in okusom zrnate kave in da se nikakor ne more dovolj ceniti njen zdravstveni učinek. Kjer se torej ne morejo odločiti, da bi tudi za odrasle člane v rodbini brez dodane zrnate kave izključno rabili to sladno kavo, ki jo izdeluje firma Kathreiner, tam se ni plašiti malega truda, da se ta kava pripravlja za otroke. Pri tem bodi omenjeno, da po dolgoletni izkušnji otroci najnežnejše dobe, ki se jim pogostoma upira čisto mleko, kaj radi pijo Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo zaradi njenega dobrega okusa in da jim je jako hasniva. Uspeh ni izostal še nikoli. Tudi v dodi razvoja Kathreinerjeva Kneippova sladna kava skupno s toli potrebnim mlekom kaj uspešno zatira malokrvnost, bledico, razburjenost ponoči, slabost in nedostatno rast, ker je lahko prebavna, redilna in krvotvorna. Toda le „pristna“ Kathreinerjeva Kneippova sladna kava ima te prednosti v okusu in prijetno tečnost, ki jo odlikujeta na tolikanj priznani način. Zato poudarjajte pri nakupovanju izrečno ime „Kathreiner“, zahtevajte le izvirne zavoje s sliko župnika Kneippa in ne jemljete niti odprto odtehtanih opraženih izdelkov, niti manj vrednih posnemkov v drugačnih zavitkih.

Poslano.*)

Gosp.

Josip Kerševani

Tú.

Nanašaje se na Vaše poslano v »Gorici« z dné 3. t. m. Vam rad potrjujem, da ste bili v isti opominjani dobi vodja hotela »Südbahn«, ter kot tak odgovoren za vse posle in poslovanje, za kar ste bili tudi primerno plačani.

Spoštovanjem

R. Konjedic.

Dostavek. — Ali naj tudi jaz dostavim, kar in kakor je ta človek zaslužil? Že marsikako psè se je pridružilo svojati, ki bi me rada ogrizla s svojim strupom, ter me oblajalo po znanem obrabljenem vzorcu, in tako potrebo je začutil tudi tisti sloveči „derehtar“ našega hotela „Südbahn“, katerega smo v svojo nesrečo nad eno leto dobro plačevali, da se je mastil na naše troške ter lenobo pasel, dokler mu nismo pokazali

*) Za vsebino pod tem naslovom je odgovorno uredništvo le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon.

---

se pokorim še zmerom; ako sva torej sedaj oba nesrečna, da je deloma tega tudi ona kriva. Te vrste misli jo morajo vesti do tega, da mi odpusti grehe, da se zbudi v njej žalost za to minulostjo, za tem napajanjem s slikami sreče, kakoršna bi bila danes naš vsakdanji kruh, ko bi ne bilo moje krivde in njene strogosti.

Zapazil sem na njenem licu tudi sedaj, da se boji teh opojmih pojavov in da jih želi razpršiti z razgovorom o malomarnih rečeh. Teta ima sedaj glavo prenapolneno z mislimi na bližnjo dirko in s pričakovano zmago našega »Naugtyboyja« v dirki za vladno nagrado, da ne more misliti nič drugega. Angelica se je jela razgovarjati ž njo o dirki. Toda govorila je tako, samo da je nekaj rekla z veliko raztresenostjo ter vprašala tako, da ji je teta nevoljna končno dejala:

»Drago dete, že vidim, da nimaš niti najmanjšega pojma o tem, kaj je dirka.«

Jaz sem ji dejal z očmi: »Vem, da se v tem hipu hočeš samo preglušiti, in ona me je razumela tako temeljito, kakor bi bil izrekel to z besedami. In v resnici, prepričan sem, da njo najini vzajemni odnošaji tako požirajo kakor mene. Ideja ljubezni izven zakona je že vcepljena v njeno dušo, tiči v njej ter je ne zapusti niti za trenutek. Angelica mora ž njo živeti in se spoprijazniti ž njo. V takih pogojih bi se srce ženske, celo one, ki ljubi moža, moglo od njega odvrniti. Ako me Angelica ljubi vsaj nekoliko, ako ljubi najino prihodnost, pa mora biti moja. Ne morem na to misliti mirno, ker me čutilo sreče davi.

Nekje nad morskim obrežjem se nahaja pesek, ki požira ljudi in živali. Popotnik, ki stopi nanj, je izgubljen. Časih se mi zdi, da je moja ljubezen podobna onemu pesku. Jaz vlečem vanj s seboj Angelico, pa se tudi sam čimdalje globlje vdiram vanj.

Da bi le skupno!

Dne 28. majnika.

Teta presedava sedaj po šest do osem ur vsaki dan v Buranih, na eni svojih pristav, nahajajoči se za miljo daleč od Ploševa, kjer zapravlja čas s tem, da se navdušuje za Naughtyboja in z nadzorovanjem Angleža, Weba, ki brzda konja. Bil sem ondi včeraj eno ali poldrugo uro. »Naughty-boj« je v resnici mnogo obetajoč konj, in mogoče, da se ne pokaže preveč »naughty«*), kadar napoči čas skušnje. Toda kaj je meni to mar? Razne zadeve me kličejo v mesto, samo mili se mi, zapustiti Plošev. Gospa Celina se čuti slabejšo nego pred par dnevi. Mladi Hvast, kakor ga teta imenuje, smatra to res za preminljiv pojav, ter je le naročil, naj bi bil zmerom kdo pri bolnici in jo vedril; drugače jame revna ženska misliti znovič na izgubo ljubljenega Gluhova ter bo čimdalje huje nervozna. Jaz si prizadevam skazovati ji skoro sinovsko skrb, ker s tem si naklanjam hvaležnost Angelice in jo navajam, smatrati me za nekoga bližnjega. Ne čutim več v srcu nekdanje mržnje do gospe Celine; ona je že itak preveč n srečna, in pri tem jaz že začenjam ljubiti vse, ki pripadajo Angelici — vse — razun enega! Danes in včeraj sem prebil nekoliko ur pri bolnici v družbi Angelice in Hvasta. Čitali smo in se razgovarjali. Gospa Celina ne spi po noči, ker ji zdravnik ne da solika, po dnevu, po vsakem daljšem razgovoru, navadno trdo zaspi, iz katerega snù — posebna stvar — jo sprebudi le tišina. Radi tega mi čitamo in se razgovarjamo še na dalje. Tako je bilo tudi danes. Ako bi zdravnik ne bil navzoč, lahko bi se bil svobodno razgovarjal z Angelico.

Časopisi so pravkar prinesli novico o končnem teku pravde in razporočitvi lepe gospe Koricke. Vsa Varšava se močno zanima za to zadevo, zlasti še teta, ki je sorodnica Korickega. Jaz se hočem okoristiti z ugodno priliko ter vcepiti v dušo Angelice nekoliko takih pojmov, kakoršnih še doslej ondi ni bilo.

»Teta,« sem dejal z glasom globokega prepričanja, »nima prav, da se huduje na ravnanje gospe Koricke. Po mojem mnenju ravna ona kot pametna in poštena ženska. Človeška volja konča ondi — kjer pričenja ljubezen — celo teta se mora strinjati s tem. Ako gospa Koricka ljubi drugega, pa ji ne preostaja nič drugega, nego ločiti se od moža. Vem, kaj bi rekla teta in kaj si brškone misliš ti v tej zadevi, Angelica: misliš, da ji preostaja dolžnost — ali ni res?«

»Jaz mislim to, pa tudi ti si tega mnenja,« odvrne Angelica.

»Brezdvomno. Vprašanje je samo, na kateri strani je dolžnost gospe Koricke?«

Ne razumem dobro, radi česa je mladi zdravnik omenil v tem hipu, da ne priznava proste volje; na to je vendar začel pozorno poslušati, ker mu je ugajala drznost mojih nazorov.

Jaz pa, vide začudenje na Angeličinem licu, sem nadaljeval:

»Kaj more biti bolj divjega in bolj protivnega naravi, kakor je to, zahtevati od nekoga, da naj bolj ljubljeno bitje žrtvuje manj ljubljenemu? Različne vere morejo obsegati najbolj nasprotujoče si nauke, a vendar imajo vse enak nravstveni nauk; zakon se mora po tem nauku opirati na ljubezen. Kaj je torej zakon?

(Dalje pride.)

*) ničvreden.

vrat. Svojo jezico je hotel potem izliti nad menoj v obliki tožbe radi — „žaljene časti", ker sem v seji kot poročevalec o mahinacijah „direktorjevih" izrekel svoje prepričanje, katero sem bil zadobil tekom preiskave. Za svoje prepričanje sem nastopil dokaz resnice. Na obravnavo nisem šel, ali bil sem telefonično pozvan, ne zaradi obravnave, marveč radi — poravnave, kateri podlaga je bila ta-le misel sodnikova: Kerševani ni več v vaši službi. Ako ostane na njem izrečena sodba, mu bo to v škodo: naj gre čist odtod, da lahko dobi drugod eksistenco. — Dolgega besedovanja kratek konec je bil ta, da se je sestavila izjava, katero sem podpisal. — Izrecno je bilo določeno, da izjava ni za javnost, ker sicer bi se jaz ne bil podpisal. Na željo sodnikovo sva si segla celo v roke. Kerševani ni imel nič nujnejšega nego dolžiti druge člane konsorcija, ki so največ krivi te „zdražbe". Jaz sem ga kratko zavrnil. — Izjava je bila spisana edino v namen, da gre Kerševani lahko čist iz Gorice. No, mož je objavil vso to reč na impertinenten način v „Gorici", češ, to bodi v dokaz, koliko je vredno „blebetanje Gabrščekovo". Tako je postopal ta človek potem, ko mi je pred sodnikom segel v roko!!

Da ne bo o tem „blebetanju" nikake zmote, izjavim tu, ker impertinentno izzvan, da me doslej še nič ni odvrnilo od zadobljenega prepričanja. Še več, pripravljen sem vsak hip doprinesti dokaz, da vsakdo, ki gre na policijo in preiskuje, kakor sem storil jaz, mora priti do istega zaključka, kakor jaz, dasi neizpodbitnega dokaza ne more doprinesti. Taki čini se pač ne izvršé pred pričami! — Izjavil sem pa, da bom jaz prvi, ki bo Kerševaniju le častital, ako more sebe popolnoma opravičiti. Pavšalno zvračanje krivde na služabništvo so v našem slučaju pač le vratca, skozi katera se zbeži iz zagate, veruje pa vsakdo, kar hoče.

Privolil sem v predloženi mi izjavi, da gre Kerševani lahko drugam s trebuhom za kruhom. V Gorici gotovo ne bo več „direktor", ker ga vsi predobro poznajo. Da si pa utegne zapreti vrata še marsikje drugod, za to je poskrbel s svojim skrpucalom v „Gorici".

V bitstvo spornega vprašanja se ne spuščam, kajti širšo javnost prav nič ne briga take vrste direktorska vestnost Kerševanijeva, radi katere smo ga spodili iz službe, kakoršne ne bo imel nikoli več. Še danes igra ob njej vlogo velikega gospoda! Ako ga bo pa le kaj srbelo, ga utegnem že še popraskati, da ga bolečine minejo. In s tem konec!

A. G—k.

Vojna med Rusi in Japonci.

Zavzetje griča 203 m.

Kakor smo že na kratko poročali, so Japonci zavzeli grič pred Port Arturjem, ki je visok 203 m. O tem naskoku se poroča: Po obupnem boju se je Japoncem posrečilo v sredo ob 8. uri zvečer osvojiti grič 203 m. Ob jutranji zori so jeli obstreljevati for, nahajajoč se na vrhu griča, in pod zaščito artiljerijskega ognja je pehota dopoldne dvakrat naskočila ruske pozicije. Oba ta napada pa so Rusi odbili in provročili Japoncem ogromne izgube. Pri prvem naskoku je ostala samo peščica napadajočih Japoncev živa. Eno uro kasneje so Japonci tretjič naskočili, a znova jih je ruski ogenj pregnal nazaj. General Nogi je poslal nato sveže voje v boj. Navalili so z novo močjo na ruske pozicije, toda ruski brzostrelni topovi so uničili cele kompanije in tudi ta napad je bil odbit. Japonci so znova poslali v boj rezerve. Eno uro pozneje so novi voji jeli prodirati proti jugovzhodni strani griča. V tem trenotku je ruski ogenj nekoliko ponehal in Japonci so z „banzaj"-klici drli po griču navzgor. Rusi so jih pustili priti v neposredno bližino svoje fronte in so nato odkrili nanje uničujoč ogenj. Napadalci so bili tudi to pot primorani se umakniti. Posamezni vojaki se niso hoteli vrniti in so jih Rusi iz največje bližine postreljali ali pa v boju proti možu posekali. Ob 7. uri zvečer so Japonci navalili na grič od severovzhoda in jugovzhoda. Jugovzhodna napadajoča kolona je prva dospela do ruskih pozicij. Japonci so vdrli na nasipe in okope in pričelo se je grozovito mesarsko klanje. Z batom in bajonetom se je bil ta boj. Nekoliko kasneje je tudi severovzhodna kolona prodrla do okopov in ob osmih zvečer je pal ves for v japonske roke. Rusi so se z največjo hitrostjo umaknili, ko so videli, da je vsak nadaljni odpor zaman. Na bojišču so pustili mnogo mrtvecev in ranjencev.

Črnomorsko brodovje.

Iz Peterburga se poroča 2. t. m., da razpravlja „Novoje Vremja" vprašanje, naj se li pošlje na bojišče del črnomorskega brodovja. List pravi, da pariška pogodba veže Rusijo ter še pet drugih vlasti, da ne smejo svojih bojnih ladij pošiljati skozi morsko ožino, edino le proti Turčiji. Rusija potrebuje torej le dovoljenje turške vlade. Rusija ima namreč v Carigradu nadarjene diplomate, ki lahko prepričajo turško vlado, da ni dolžna držati pariške pogodbe nasproti Japonski. Tudi je vprašanje, ali se mora Rusija držati določil, ki niso obvezna za sovražnika. List „Svjet" je proti temu, da bi se odposlalo črnomorsko brodovje, ker ima doma prevažno nalogo. Niti interesi ruskega japonske vojske ne opravičujejo oslabljenja črnomorskega brodovja.

Grič 203 m.

„Daily Telegraph" poroča iz Čifu od 4. t. m.: Govori se, da se je Japoncem posrečilo spraviti težke topove na „grič 203 metrov" in na višine zapadno od forta Icešan. Rusi neprestano obstreljavajo „grič 203 metrov".

Isti list poroča, da so Japonci zasedli baje tudi „grič 300 metrov" južno od „griča 203 metrov".

Kako Japonci časte svoje mrtve?

Japonski vojni minister je izdal zadnji čas natančne odredbe glede preiskavanja bojišč po vsaki bitki ter ostro zabičal, ravnati se po teh navodilih. Pri tem je vzeti vsakemu padlemu Japoncu malo koščico ter šop las ter z njegovim legitimacijskim listnikom poslati njegovim dragim v domovino. Potem se morajo japonska trupla sežgati, ruska pa pokopati.

Grič 203 m — važna točka za obleganje.

„Armee-Zeitung" piše: Šele 30. novembra ob 8. uri zvečer se je posrečilo Nogiju dobiti ključ, ki mu bo služil, da bo mogel pričeti splošni napad. Ta ključ je namreč „grič 203 m." Tu je bil Steselj najbrže prevarjen. Japonci so namreč v istem času napadali vzhodno in zahodno fronte, tako, da Rusi niso vedeli, kje se izvrši glavni napad. Tako se je moglo zgoditi, da se je nenaden napad na ta grič mogel posrečiti. Ta točka je v celi trdnjavi najbolj važna za obleganje. S tem je oslabljena zahodna ter sosedna severna fronta. Obenem pa je ta točka odločilna pri naskoku na ploščnati grič, ki je ključ do trdnjave. Z osvojitvijo „203 m griča" je padla najvažnejša točka ob pasu utrdb. Mesto in luka sta odprta Japoncem. Drago so kupili Japonci to točko, a izplača se jim. Obleganje je sedaj stopilo za precejšen korak naprej. Razdalja med tem gričem in ploščnatim gričem znaša 4 km. Torej bodo Japonci lahko z uspehom obstreljavali to točko ter uničili moč ondotnega topništva. Ako se pa zgodi enkrat to, potem je pa že precej upanja, da se naskok na ploščnati grič posreči. To zavzetje pa odločuje usodo Port Arturja. Odtod se da dobro obstreljavati Zlata gora, Smajeva gora, Tigrov rep. Ostane pa še Ljaotešan, kateremu Japonci tudi potem še ne bodo mogli do živega. Sicer pa pretece še precej časa, predno bodo Japonci imeli le eno izmed omenjenih utrdb.

Nova mobilizacija.

Listu „Matin" so sporočili iz Peterburga: Oborožujejo se štiri novi vojni zbori ki pojdejo v Mandžurijo. Tekom tega meseca izide ukaz, da se mobilizuje 300.000 mož rezerve, ki so namenjeni, da nadomestijo čete, ki odidejo na bojišče. Število rekrutov se je povišalo na 360.000 mož. Iz teh odredeb je posneti, da hoče nadaljevati Rusija boj do skrajnosti. Prave vojne operacije pričnó šele meseca marca, ker tedaj bo Kuropatkin razpolagal z znatnimi vojnimi silami. Sodi se, da bo vojna dovršena meseca julija. Prevažanje čet po železnici se vrši v popolnem redu. Vsak dan pride v Mandžurijo 12 vojaških vlakov. Bajkalsko jezero ne zamrzne do meseca januvarja, kar olahčuje promet na železnici.

Zadnje vesti.

Pred Port-Arturjem obstreljavajo Japonci baje z griča 203 m ruske ladje. Dve sta se baje užgali. — Japonska križarka „Adzuma" je zadela ob mino ter se potopila. — Japonski general Oku je baje nevarno bolan.

Razgled po svetu.

Državni zbor. — V včerajšnji seji se je spominjal predsednik umrlega Schücker-ja. Vlada je predložila zakonski načrt glede izseljevanja. Nadaljevala se je debata o vladni izjavi. Schreiter je žigosal politiko ministerskega predsednika, ki hujska narod na narod, Biankini je govoril o Handlovi aferi, zatrjujé, da kar je odgovoril min. predsednik, ne odgovarja resnici.

Dr. Zdenko Schücker, nemški državni poslanec iz Češke, pripadajoč nemški liberalni stranki, je v nedeljo nagloma umrl. Na Dunaju je imel v nekem društvu govor. Ko je zapuščal dvorano, ga je zadela kap in zgrudil se je mrtev na tla. Schücker je bil zagrizen nasprotnik Slovanov.

Shod ruskih pravnikov v Moskvi, ki je bil sklican povodom 40letnice ruske justične reforme, je soglasno sklenil zahtevati ustavo za Rusijo.

Zavarovalni agentje pred sodnijo. — Pred porotniki v Ljubljani se vrši zanimiva razprava. Na zatožni klopi sede 3 zavarovalni agentje Viktor pl. Cerič, Ivan Gorup in Alojzij Grebenc, obtoženi, da so predlagali zav. družbi „The Mutual" zavarovalne ponudbe ljudij, ki so bili bolni, ter znali vplivati na zdravnike z napačnimi podatki, da so bili ponuđniki sprejeti v zavarovanje z velikimi svotami. Špekulacija je šla za tem, zavarovati jih za 20.000, 40.000 ali 60.000 K, in po smrti njih dobiti denar. Kako so delali, kaže ta slučaj. Maja meseca leta 1900. je bil Viktor Cerič poslan v Gorico, da bi napravil kupčijo na račun zavarovalnice „The Mutual" in že takrat se mu je reklo, da se mora glede preiskav vedno le obrniti do družbenega zdravnika dr. Gresiča in dr. Fratnika. Nekoliko dni na to je poslal Cerič na družbo „Mutual" v Trst zavarovalni predlog Feruccija Brassa za K 20.000. Ker je bilo pa iz predloga razvidno, da je bil zavarovanec preiskan od zdravnika g. dr. Avg. Gregoriča, ki ni zaupnik družbe, je poslala družba v Gorico Edvarda Tinca z naročilom, da mora zavarovanca preiskati dr. Gresič. Ko ga je preiskal, je sporočil, da pozna Brassa in njegovega brata od rojstva, da ga je že pred več leti radi tifusa in vnetja pljuč zdravil in da radi tuberkuloze in mrzlice vedno bruha kri, da, celo to, da se je celo že podal v Genovo, da se podvrže zdravljenju Maraguana in da je tudi njegova sestra tuberkulozna. Ako se torej primerja poročilo dr. Gresiča z onim dr. Gregoriča, izhaja, da je Brass svojemu zdravniku dr. Gregoriču glede zdravja povedal neresnico, rekoč, da ni bil nikdar bolan v svojem življenju in da je edino njegova sestra umrla na tifusu. Cerič je bil o tej bolezni Brassa dobro poučen. Družba zavarovanja na podlagi izpričeval svojega zdravnika ni sprejela. In res je omenjeni umrl 18. april 1903. na tuberkulozi.

Državna dela za male obrtnike. — Trgovsko ministrstvo da prikodnje leto za armado izdelati po malih obrtnikih 60.000 parov črevljev v vrednosti 705.000 K, nadalje jermenarskih in sedlarskih del v vrednosti 200.000 K.

Na vislice obsojen. — Pred ljubljansko poroto je bil obsojen na smrt na vislicah A. Kolenc, ker je neko Marijo Ulčar posilil in potem umoril. Kolenc se vede nekam bedasto, ali zdravniki pravijo, da je sicer duševno manj vreden, toda odgovoren za storjeni zločin. Kolenc je obsodbo na smrt sprejel povsem hladno.

Izpred porotne sodnije v Trstu. — V ponedeljek se je vršila pred tržaško poroto obravnava proti 34 letnemu mehaniku R. Desanti. V prvem nadstropju hiše št. 7 v ulici San Giacomo so stanovali v enem stanovanju Rihard Dessanti, njegova priležnica 27-letna Emta Cornoldi, doma iz Zadra, in Rihard Nicli, službujoči pri tvrdki Krammer & Schwarz in doma iz Palmanove v Italiji. Ta poslednji je imel eno sobo, a ona dva drugo. Toliko Nicliju, kakor Dessantiju je oddajal te sobe Elija Selenati, ki je pravi najemnik stanovanja. Dne 10. oktobra okolu polunoči je prišel Dessanti domov ter je bil čudno iznenadjen, ker ni našel doma Eme Cornoldi. — Začel ga je grizti črv ljubosumnosti, češ, ko je ni doma, je šla gotovo ven s kakim možkim. Mej tem pa, ko je premišljal, kam da je mogla iti, je začul iz Niclijeve sobe pridušen smeh. Ta smeh mu je bil znan. Skočil je proti vratom Niclijeve sobe, jih stresel ter podrl: v polutemi je videl Emo, ki je skušala skriti se pod Niclijevo posteljo. Dessanti je skočil na to hitro v kuhinjo, tam pograbil na mizi ležeči kuhinjski nož, se vrnil v Niclijevo sobo ter zabodel Nicliju nož naravnost v obraz. Zabol mu je nož v desno podočesno kost, s tako silo, da mu je nož prodrl nebo, prerezal jezik in goltanec. Nicli je umrl. Pri razpravi se je toženec izgovarjal, da je izvršil zločin v hipu velikega dušnega razburjenja. Dejal je, da obžaluje zločin.

Porotniki so zanikali vprašanje o zločim umorstva ter potrdili ono o pregrešku proti varnosti življenja. Sodnija mu je prisodila 9 mesecev ječe.

Nemški cesar v Dalmaciji. — Zadarski „Nar. List" je dozdal, da je nemški cesar Viljelm sklenil preživeti del zime na dalmatinski obali. Cesar da bo bival deloma na kopnem v Dubrovniku, deloma na svoji jahti, od konca meseca januarja do konca meseca februvarja.

Vesel dogodljaj. — Za rojstni dan angleškega kralja Eduarda je povabil nemški cesar Viljem v Potsdamu angleškega poslanika Sira Franca Lascelles na zajutrek. Cesar je ukazal godbi, naj igra angleško himno toliko časa, dokler se bo videlo še na kolodvor vozečega se poslanika. Ko sliši to himno poslanik, meni, da igrajo nemško himno, katere melodija je pa ista kot angleške himne, pusti voz ustaviti in vstane na čast spremljajočega ga cesarja. Poslanik je stal toliko časa, kolikor je igrala godba, godba aje igral toliko časa, dokler ga je vedela. Na ta način so melodijo morali večkrat ponoviti, dokler ni prišel sam nemški cesar na to, da je on zakrivil to dolgost s svojim vkazom in potem je komaj nehala himna.

Gospodična ali gospa. — V nemški zbornici so se bavili pred kratkim tudi s peticijami. Eno peticijo je izšla od berolinske pisateljice gospe Otilije, ki je zahtevala postavno upeljavo naslov „gospa" za starejše, neporočene ženske osebe. Debata je postala zelo vesela. Od ene strani se je cikalo na to, da bi bilo konštatiranje starosti zelo težavno, od druge strani se je pa trdilo, da ne bi bilo vstreženo s postavno upeljavo naslova: „gospa" mnogim, neporočenim ženskim osebam, ker potem se ne bi vedelo, so li še „za oddati". Zbornica je šla slednjič preko te peticije na dnevni red.

Srednje-amerikanska idila. — Na vzhodni obali Nikaragua leži nekaj malih otokov, med katerimi sta največja San Andres in Providence. Za te otoke se prepirati že 50 let Kolumbija in Nikaragua. Koncem lanskega leta, ko po izbruhu revolucije v Panami, je poslala kobumbijska vlada vojno ladjo k onim otokom, izkrcala je čete in orožje. Ker pa niso dobivali vojaki plače, po prodali orožje in ves bojni materijal koncem junija divjakom, da so lahko plačali za pot domov.

Nekaj izkušenj v industriji gledé na naše politično in gospodarsko življenje.

Nadaljuje Iv. Rollet.

O ribjem lovu.

(Dalje.)

Tako se torej nahajajo v Soči vse razmere, ki omogočujejo rejo ribe salmo trutta z velikim uspehom — primere navedem pozneje — samo dva pogoja morata biti tu: človek, ki se z veseljem in razumnostjo loti riboreje in potem čista voda. Vse drugo potrebno se že nahaja v Soči. Da bi bila cena 6 K za 1000 lososovih jajčic ovira, ni misliti; koliko lovcev, in med njimi taki, ki bi bolje storili, če ostanejo doma, potrosijo na leto mnogo večje svote za lov, ki nese večkrat na leto komaj enega zajca.

Tako sem povedal za način riboreje v Soči, ki izključuje vsak dvom o uspehu, svoje sicer nemerodajno mnenje ter podal tudi primerne nasvete; veselilo bi me, ako bi se dobil kdo, ki bi imel veselje in nagnjenje do te reči, ter bi nadaljeval, kar se je, kakor rečeno, bilo začelo pred leti z uspehom.

Poglejmo sedaj, kaj se da napraviti z uspehom v Vipavi.

Kakor smo videli, ima Vipava nasproti Soči prav drug značaj. Teče leno, tla so ilovnata, grušča je malo in je preslab za rejo postrvij itd. Vse te lastnosti so za rejo večjih rib, kakor salmo trutta, malo ugodne. Čeprav se zatrjuje v Vipavi, da so ujeli tam že 10 funtov težke postrvi, so to le izjemni slučaji, ki kažejo le pravilo, da v Vipavi ni lososovih postrvij. Seveda so v Vipavi res postrvi, ki pa so na stalnem mestu, katerih ni videti v srednjem teku reke, saj sem se trudil zaman v Peklu skozi 3 leta ujeti kako postrv, da niti videl je nisem.

Za Vipavo sem predlagal 2 vrsti rib, in sicer kalifornsko mavričasto postrv in jeguljo. Obe vrsti sta jako zanimivi.

Kalifornska mavričasta postrv (salmo iridens) izhaja iz reke Sakramento v kaliforniji, z velikimi sekirnatimi zobmi, z debelo plavutjo brez žarkov, repna plavut ima obliko vilic, hrbet je črn ali jeklenoplavo zaznamovan s pikami, na straneh hrbta do trebuha ima črte, ki se blišče v raznih barvah, od glave po dolgosti do repne plavuti, trebuh je bledo srebrnkasto barvan. Krasna žival, ki zasluži med postrvmi prvo darilo v lepoti.

V primeri z našimi postrvmi je skoro veliko nasprotje.

Ta postrv se redi pri dobri reji celo v ribnikih jako dobro, se hitro odebeli ter daje potem dober dobiček. V ozkih vodah, ki hitro tečejo, kjer vspeva naša postrv imenitno, se ne redi. Nasproti temu pa ljubi širše in globokejše potoke z mehko vodo. Ta postrv dresti, kakor sulec, meseca aprila. Za poskus sem bil vrgel v Sočo 3000 mavričastih postrvij, ali dobil od teh le en komad, katerega je ujel v Solkanu gospod Odon Lenassi ter ga meni podaril. To je bila lepa riba, težka okoli 2 kg. Ali Soča ni za take ribe, pa tudi nisem vzgojil več nobene teh vrst.

Nasproti temu bi bila Vipava ugodna za to vrsto rib. Gotovo bi se izplačalo gospodu grofu Lanthieriju v Vipavi, poskusiti z rejo te vrste rib. Odsveteval pa bi, naročiti si mlade ribe ter jih deti v vodo. Mlade ribe bi stale 1000 komadov 16 K, troški za prevažanje, med transportom pa jih pogine gotovo 10% do 15%; torej že nakup rib je jako drag. Glavna stvar pa je, da se ribe v tuji vodi izvale in izredé, da izgube rumenjakov mehur. Vsled dolgega transporta oslabijo, pridejo v vode s čisto drugimi lastnostmi, kar provzroči izgubo 50% do 60%.

(Pride še.)

Književnost.

„Ljubljanski Zvon“. — V decemberski številki tega lepega našega mesečnika za književnost in prosveto čitamo tako-le vabilo na naročbo:

„Ljubljanski Zvon“ bo praznoval prihodnje leto svojo petindvajsetletnico. Petindvajset let — dolga doba v sedanjih kratkoživnih časih, ko podjetje izpodriva podjetje, ko se tudi pri literarnih započetjih često pojavlja trgovska spekulativnost in je v več nego enem pogledu čimdalje težavneje, resno vršiti vzvišeno nalogo leposlovnega lista. Lepo vrsto leposlovnih listov smo Slovenci že imeli, a niti eden ni učakal ni približno te starosti, ki jo je dosegel „Ljubljanski Zvon“, in to navzlic temu, da mu nikdar ni manjkalo grobokopov — ne skritih, ne očitih! „Ljubljanskemu Zvonu“ niso bila neznana razna nelepa prizadevanja, da bi se mu izpodkopala veljava in vpliv, a prezrl je vse, in niti tedaj, ko so ga devali brez vidnih razlogov na proskripcijski indeks, ni storil ničesar v svojo obrambo, smatrajoč tako bojevanje za nedostojno, in zanašajoč se na moč resnice in nepremagljivost idej, ki jih zastopa in ki so določale vselej smer in pravec vsemu njegovemu delovanju! Mirno in samozavestno je hodil „Ljubljanski Zvon“ svojo ravno pot, vedno vzvišeni cilj pred očmi: privesti ljubljeni narod slovenski do prave duševne svobode, do istinite prosvete, do čiste, od nikakih nizkotnih namenov skaljene umetnosti! Mirno in samozavestno je hodil „Ljubljanski Zvon“ svojo pot, a zdaj, ko mu je praznovati svojo petindvajsetletnico, ne more njegovih velikih zaslug za našo umetnost, za naše slovstvo utajiti nihče! — Petindvajset let — dolga doba za obstanek leposlovnega lista še pri večjih narodih, kaj li pri nas Slovencih! Da ima naš list tako dolgo vrsto let za seboj, je najboljši dokaz, da je stvar, ki jo zastopa, dobra in da smatrajo oni sloji našega naroda, v katerih ima „Ljubljanski Zvon“ svojo zaslombo in ki jih po pravici zovemo cvet slovenske inteligence, njegov obstanek še vedno za živo potrebo — dejstvo, ki odpira našemu listu tudi za bodočnost najlepšo perspektivo!... Tiho, brez hrupa hoče praznovati „Ljubljanski Zvon“ svojo petindvajsetletnico, prizadevajoč si samo, da se ne ohrani le na višini, do katere se je kot leposloven list popel, ampak da se dvigne po možnosti še više. Nikakih panegirikov, nikake glasne hvale si ne želi „Ljubljanski Zvon“ ob svoji petindvajsetletnici — hvalisanje, ki često nima drugega namena, nego prikrivati uboštvo, bodi drugim! — pač pa si želi tistih simpatij in tistega priznanja, ki se kaže v dejanski podpori, duševni in gmotni. Takih simpatij, takih dokazov priznanja prosimo iskreno, ker le tako je možno doseči smoter, za katerim so stremili vsi dosedanji uredniki „Zvonovi“, za katerim stremimo resno i mi, le tako je mogoče vršiti geslo: Vsekdar naprej! Naj bi bili vsi zavedni Slovenci ponosni na list, kakršen je „Ljubljanski Zvon“, naj bi vsakdo po svoji moči pripomogel, da bi naš ugled, ki ga je zanesel „Ljubljanski Zvon“ v širni svet, nikdar ne zatemnel, in naj bi zlasti naši pisatelji nikdar ne zabili, da gre zasluga za veljavo, ki jo je priboril „Ljubljanski Zvon“ slovenskemu imenu celo v inozemstvu, v prvi vrsti njim in nikomur drugemu! Ta zavest naj bi jih izpodbujala in bodrila še k nadaljnemu požrtvovalnemu delovanju!

Program ostane „Ljubljanskemu Zvonu“ dosedanji, ni nam ga torej treba objavljati iznova. Da ni povoda izpreminjati ga, za to govori dejstvo, da se število naročnikov in sotrudnikov „Zvonovih“ množi, kar priča, da so zadovoljni z njim oboji. A če bi bilo odveč, razvijati iznova načela, ki so nam merodajna pri urejevanju lista, bodi nam pa vendar dovoljeno, podati kratek prospekt za bodoče leto, iz katerega prijatelji „Ljubljanskega Zvona“ izprevidijo lahko, da smo storili vse, da postane 25. letnik „Zvonov“ vreden vrstnik svojih prednikov. S poetiškimi proizvodi priznanih naših pesnikov in pesnic je „Ljubljanski Zvon“ še vedno bogato založen, a obljubljenih mu je tudi mnogo lepih novih stvari. Da radi pripovednih spisov „Ljubljanski Zvon“ v preteklem letu niti za hip ni prišel v zadrego, so se njegovi čitatelji lahko uverili. Še manj skrbi imamo v tem pogledu za prihodnje leto. Kakor smo že lani omenili, piše gosp. dr. Iv. Tavčar za naš list velik zgodovinski roman „Izza kongresa“. Žalosten dogodek, ki je gospoda pisatelja pretresel tako, da je moral prekiniti svoje delo, je vzrok, da s priobčevanjem njegovega spisa ne moremo pričeti že v začetku leta. Najbrž se zgodi to s pričetkom drugega polletja. Roman bi zaradi obsežnosti itak ne mogel iziti ves v enem letu! Priobčevati pa začnemo v prvi številki prihodnjega letnika daljšo povest gospoda Ivana Cankarja. Od tega pisatelja hranimo tudi še drugo, krajšo povest. Od drugih pisateljev imamo na razpolago sledeče daljše in krajše povesti: „Zmaga“, „Etape“, „Kmečka povest“, „Stroj“, „Iz dnevnika nezveste žene“, „Tajne sile“, „Zločinec“, „Nadčlovek“ in druge. Gospod Milčinski nam je naklonil svojo šaloigro „Brat Sokol“, ki se uprizori v kratkem na našem odru, in pa satiro „Darovin Trn in pogrebno društvo zadnja čast“. Gosp. Engelbert Gangl nam je poslal povest „Devojka in žena Mare“, a spiše za nas še povesti „Smrt kapetana Hrnjaka“ in „Izgnance“. Od gospoda J. Trošta imamo povesti „Zamolčani odgovor“ in „Gospa Ela“. Veselilo bo naše čitatelje slišati, da nas namerava gospod dr. Ivo Šorli poslej redno zalagati s črticami in krajšimi povestmi. Enako podporo sta nam obljubila tudi gosp. Josip Kostanjevec in gospa Zofka Jelovšek. Od številnih člankov, ki smo jih bili obljubili lani, smo mogli letos zaradi nedostatnosti prostora priobčiti le nekatere. S posebnim veseljem naznanjamo, da namerava g. Pavel Grošelj v novem letniku nadaljevati svoje zanimive „Zapiske“, ki so po pravici vzbujali toliko pozornost, ter razpravljati pod posebnimi zaglavji o interesantnih in važnih prirodoslovnih problemih. Eden prvih člankov, ki jih priobčimo prihodnje leto, bode gosp. Janeza Trdine prezanimivi spis „Dve ljubici“, s katerim bodo čitatelji „Ljubljanskega Zvona“ prav posebno zadovoljni. Na vrsto pride spis „Herbert Spencer“, ki nam ga je napisal gosp. dr. Ivan Žmavc, da se seznanijo „Zvonovi“ čitatelji nekoliko natančneje s tem „filozofom razvoja, napredka in svobode“. Isto tako objavimo že lani obljubljene „Črtice o burji“ iz peresa gosp. dr. Hinka Dolenca. V članku „Četrt stoletja slovenskemu slovstvu na braniku“ bo očrtal gosp. dr. Tominšek objektivno pomen in zasluge, ki jih ima „Ljubljanski Zvon“ za naše slovstvo. Izmed potopisov objavimo „Italijanske vtiske“ gospoda dr. Vladimirja Foersterja. Potopisov nam pošlje tudi gosp. Petruška iz Rusije. Posebno lepih stvari prinese „Ljubljanski Zvon“ prihodnje leto izpod peresa gospoda dr. Fr. Derganca, in sicer ciklus „Pozabljene pesmi“, dalje vrsto beletristično-filozofsko-političnih obrazov pod skupnim naslovom „Izpod Smoka in Semeniča“ ter daljši spis „Materijalizem“, v katerem obravnava gospod pisatelj historično in aktualno to filozofsko strujo. Zanimivih člankov so nam obljubili dalje gosp. dr. Ivan Prijatelj, ki biva sedaj v Parizu, g. dr. J. C. Oblak in g. dr. Janko Šlebinger. Izmed manjših stvari, ki so nam na razpolago, naj navedemo tu samo članek „Kdaj je bil Trubar v Loki“, ki nam ga je napisal g. prof. Luka Pintar. Tudi listek ostane v „Zvonu“, kakršen je bil dosedaj. Upamo pa, da se število onih naših sotrudnikov, ki so nam pošiljali prispevkov za listek, še pomnoži. Opozarjamo na to, da plačuje „Ljubljanski Zvon“ tudi za krajše stvari nagrade. Ako kdaj kdo nagrade ni prejel, je vzrok temu samo to, ker se ni vedelo za njegov naslov. Dogodi se to zlasti lahko ob začetku in koncu počitnic, in naj bi nas iz tega vzroka vsi oni naši sodrudniki, ki izpreminjajo med letom svoje bivališče, vselej takoj o tem obvestili ter nam natanko navedli svoj naslov! — Ker nam je prostor za listek tesno odmerjen, si želimo zanj kolikor mogoče kratkih, a jedrnatih in aktualnih doneskov.

Končno naj omenimo še, da izide „Ljubljanski Zvon“ za svojo petindvajsetletnico v novi opremi. Sliko na ovitku, novo glavo in nove začetnice je izgotovil mladi umetnik naš, akad. slikar g. Maksim Gaspari. Kar daje umotvorom, ki jih predstavljajo njegove risbe, posebno vrednost, je dejstvo, da so vzklile vse iz domačih motivov. Tako upamo, da bo prihodnji letnik „Ljubljanskega Zvona“ docela ugajal.

„Ljubljanski Zvon“ izhaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki po eden pot na mesec v zvezkih ter stane za vse leto 9 K 20 h, za pol leta 4 K 60 h, za četrt leta 2 K 30. Za vse neavstrijske dežele znaša naročnina po 11 K 20 h na leto. Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.“

„Ljubljanski Zvon“ se prodaja tudi v naši knjigarni.

Nova trgovina v Gorici.

Otvorili smo novo trgovino, ki ima:

knjige, časopise (slovenske, hrvatske, ruske, češke, nemške, italijanske, na željo preskrbi vsak časopis v kateremkoli jeziku), **papir** vseh možnih vrst, **pisarniške** in **šolske** potrebščine (peresa, svinčniki, ročniki, črnilo, radirke itd. itd.)

Razglednice v najbogatejši izberi (nad 4000 vzorcev), med temi vse možne **slovanske, narodne** ali izdelki slovanskih umetnikov. Prekupcem velik popust.

Slike: zgodovinske, posvetne in nabožne, **slovanskih** umetnikov z umetniškimi okvirji tudi slovanskega izdelka.

Kipi: Preširen, Vodnik, Vega, Jurčič, Kersnik, Slomšek, Tolstoj, kralj Petar II. srbski, S. Gregorčič, Levstik itd.

V kratkem bo trgovina vrejena in popolna. Rodoljubi se lahko prepričajo, da bo to **modern vseskozi slovanski zavod,** kakoršnega na celem Primorskem doslej ni bilo. Kazati hoče rojakom napredujočo slovansko umetnost, znanstvo, slovstvo v vseh panogah, in vzbujati za vse to med rojaki smisel in čut.

Rojakom v mestu in na deželi se toplo priporočamo

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček.

10 letnikov

„Dom in Sveta“

je na prodaj.

Leta 1894—1903.

Naslov pové upravništvo.

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladčičar

v Gorici na Kornu št. 8.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t. d.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Dramatičnim društvom in diletantom se nadalje priporoča za uprizoritev igre »Talije«. Ureja F. Govékar Izdaja in zalaga »Goriška Tiskarna« A. Gabršček

I. zvezek: **Pri puščavniku.** Veseloigra v enem dejanju. — (4 možke, 3 ženske osebe.)
II. « : **Bratranec.** Burka v enem dejanju. — (2 možki, 3 ženske osebe.)
III. « : **Starinarica.** Veseloigra v enem dejanju. — (3 možke, 4 ženske osebe.)
IV. « : **Medved snubač.** Veseloigra v enem dejanju. — (3 možke, 1 ženska oseba.)
V. « : **Doktor ribar.** Veseloigra v enem dejanju. — (5 možkih, 3 ženske osebe.)
VI. « : **Dobrodošli! Kdaj pojdete domu?** Veseloigra v enem dejanju. — (2 možki 2 ženski osebi.)
VII. « : **Putifarka.** Burka v enem dejanju. — (3 možke, 2 ženski osebi.)
VIII. « : **Čitalnica pri branjevki.** Burka v enem dejanju. — (2 možki, 5 ženskih oseb.)
IX. « : **Idealna tašča.** Veseloigra v enem dejanju. — (1 možka, 3 ženske osebe.)
X. zvezek: **Eno uro doktor.** Burka v enem de janju. — (6 možkih, 3 ženske osebe.)
XI. « : **Dve taški.** Veseloigra v enem dejanju. — (4 možke, 3 ženske osebe.)
XII. « : **Mesalina.** Veseloigra v enem dejanju — (3 možke, 3 ženske osebe.)
XIII. « : **Nemški ne znajo.** Burka v enem dejanju. (8 možkih, 1 ženska oseba.)
XIV. « : **Raztresenca.** Veseloigra v enem dejanju. (3 možki, 1 ženska oseba.)
XV. « : **Prvi ples.** Komedija v enem dejanju. (2 možki, 6 ženskih oseb.)
XVI. « : **V medenih tednih.** Burka v enem dejanju. (5 možkih, 3 ženske osebe.)
XVII. « : **Milnar in njegova hči.** Žaloigra v petih dejanjih. 8 možkih 4 ženske.

Doslej je izšlo v zalogi „Goriške Tiskarne A. Gabršček“ v Gorici

7 knjig „Venca slovanskih povestij“

I. knjiga: 1. Figura. — 2. Iz križarskih bojev na Poljskem. — 3. Slepčovodja. — 4. Slika iz gladnih let. — 5. Slovaške slikice. — 6. Ada. 7. Očenaš. — 8. Sovražnik. — Cena . . . . . K 1·—

II. knjiga: 1. Mati in sin. — 2. Vsakdanji dogodki. — 3. Ded Liben. — 4. Sanjarije in resničnost. — 5. Na brodu. — 6. Zlatija, vojaška nevesta. — 7. Žywila ali moč domovinske ljubezni. — 8. Črnogorski stotnik. — 9. Odrtnik. — 10. O Hiljakih. — Cena . . . . K 1·—

III. knjiga: 1. »Prokleti ste...!« — 2. »Kadar pridem z vojne!« — 4. Pomladni mraz«. — 5. Slike. — 6. »Narodne pripovedke«. Cena . . . . . K 1·20

IV. knjiga: 1. Rusinja. — 2. Prve rože. — 3. Mala igra. — 4. Stara pestunja. — 5. Maščeval se je. — 6 Jetnikovi otroci. Cena . . . . . K 1·20

V. knjiga: 1. Lux in tenebris lucet. — 2. Moč ljubezni. — 3. Že zopet. — 4. Glasovi iz groba. — 5. Noč v gozdu. 6. Izdajalec. — 7. Gozd šumi. — 8. Dva huzarja. — Cena . . . . . K 1·20

VI. knjiga: 1. Črtice z ogljem. — 2. Ta tretja. — 3. Poroka po pomoti. — Cena K 1·20

VII. knjiga: 1. Bolnik. — 2. Dež. — 3. Svetla prikazen. — 4. Pripovedka o ošabnem Ageju. — 5. Stari oče Zahar. — 6. Gorolomov. — 7. Strašna osveta. — 8. Dva sina. — 9. Zakaj? — Cena K 1·20

»Venec slov. povestij« prinaša prevode iz ruščine, poljščine, češčine, slovaščine in srbohrvaščine. — Izhaja v nedoločenih rokih.

Kdor naroči po pošti, naj pridene 10 vin. za poštnino.

Pošilja se jedino po povzetju ali naprej poslanim zneskom.

Na zahtevanje pošiljamo cenik naše književne zaloge.

Vešč zidarski polir

samostojen delavec in zanesljiv,

se sprejme v trajno službo pod ugodnimi pogoji

za Opatijo.

Isti mora biti čez 35 let star in se izkazati z dobrimi spričevali. Znanje slovenskega ali hrvaškega jezika, kakor tudi nemškega, je pogoj; ako mogoče tudi laškega.

Ponudbe na administracijo »Soče« pod znamenjem — — **„Polir“.** — —

Zahvala.

O priliki nenadomestne izgube naše preljubljene soproge, matere in tašče

Marije Mrakič

izrekamo podpisani tim potom svojo najiskrenejo zahvalo vsem blagim sorodnikom, prijateljem in znancem za mnogobrojno udeležbo na njeni zadnji poti; posebej si štejemo v dolžnost izreči svojo zahvalo bovškemu starašinstvu za korporativno udeležbo, vsem gospodom uradnikom, nadalje gospodom pevcem iz Čezsoče za krasno nagrobnico ter konečno vsem onim, kateri so kljub svoji oddaljenosti prišli k pogrebu ter s tem skazali ranjki zadnjo čast. Vsem Bog stotero povrni!

Bovec-Dvor, dne 3. decembra 1904.

Žalujoči ostali.

ZLATAR

DRAGOTIN VEKJET

(C. VECCHIET)

Corso 47 — TRST — Corso 47

Priporoča svojo prodajalnico zlatanine, srebrnine ter žepnih, zlatih in srebrnih ur.

Sprejema naročbe ter poprave zlatih in srebrnih predmetov ter žepnih ur.

Velika izbér srebrnine za darila.

Kupuje ali zamenja z novimi predmeti staro zlato in srebro.

Cene zmerne.

Zaščitna znamka: „Sidro“

Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za

Pain-Expeller

je splošno priznano kot **izvrstno bol blažujoče mazilo**; cena 80 vin., K 1·40 in K 2 se dobiva v vseh lekarnah.

Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemlje le originalne steklenice v škatljah z našo zaščitno znamko **„Sidro“** iz **Richterjeve** lekarne, potem se je gotovo prejelo originalni izdelek.

RICHTERJEVA LEKARNA

k „zlatem levu“ v Pragi

Elisabethgasse št. 5 nova.

Dnevno razpošiljanje.

Naznanilo.

Podpisanec si usojam naznanjati slavnemu občinstvu, da sem dokončal dela z razširjanjem in povečanjem

jezera „Hilmteich“

v Rožni dolini

ter da prične **drsanje** v najkrajšem času.

Se sprejema naročnina na drsanje za celo dobo. Poučuje se v drsanju na najnovejši način proti dnevni ali celoletni odškodnini.

Fran Waňek,
lastnik.

A. vd. Berini – Gorica

Šolska ulica št. 12

velika zaloga oljkinega olja

prve vrste

najboljših tvrdk iz Istre, Dalmacije, Molfette, Bari in Nice

s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: K —·72, —·80, —·88, —·96, 1·04, 1·12, 1·20, 1·36, 1·44, 1·60, 1·80.

Na debelo cene ugodne.

Pošilja poštnine prosto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne vporabe olja; po vporabi se spet zameni s polno

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveč.

Cene zmerne.

Bogata izbira

klobukov za dame

po zmernih cenah.

Matilda Pan

v Raštelju št. 3, II. nadstr.

Gorica ❋ Gorica

Hôtel

„pri zlatem jelenu“

v trgovskem središču nasproti nadškofijski palači. — Sobe za prenočišča po zmernih cenah. — Velik jedilni salon, poleg stekleni salon s teraso. — V poletnem času prijeten vrt z verando. — Sobe za klube, društva, za sklenjene družbe. — Izborna kuhinja. Domača in ptuja vina. Izvirno pilzensko »prazdroj« - pivo.

Zahvala.

Tem potom izrekamo najsrčnejo zahvalo prečastiti duhovščini, visokorodnemu gospodu okrajnemu nadkomisarju Polley-u, veleblagima gg. šolskima nadzornikoma Fr. Finžger in Avg. Zurman, g. svetniku Fr. Vodopivec, g. Jacobiju, g. dež. poslancu Klančiču, g. županu And. Perco, mnogobrojnim gg. učiteljem in učiteljicam, c. kr. orožnikom, sorodnikom, prijateljem in znancem ter sploh vsem onim, kateri so spremili našega predragega soproga in očeta, učitelja

Josipa Kuntih

k večnemu počitku.

Učiteljskemu društvu za goriški okraj najiskrenejšo hvalo za prekrasni venec.

Posebna hvala domačemu slov. in ital. učiteljstvu za lep sprevod s šolsko mladino.

Bog plačaj sploh vsem, kateri so bili ranjkemu v zadnjem britkem času v pomoč in tolažbo.

LOČNIK, dne 5. decembra 1904.

Žalujoči.

Anton Ivanov Pečenko – Gorica

Velika zaloga

pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih priznanih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 l naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Zaloga piva

„Delniške družbe združenih pivovaren Zaloc-Laški Trg in ***plzenjskega piva*** „prazdroj“ iz sloveče češke ***„Mlešćanske pivovarne“.***

Zaloga ledu, karerega se oddaja le ***na debelo*** od 100 kg naprej.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna.

Trgovsko-obrtna registrovana zadruga

z neomejenim jamstvom v Gorici.

Hranilne vloge obrestuje po 4½%, — večje, stalno naložene najmanj na jedno leto, po dogovoru — Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov brez izgube obresti. — Rentni davek plačuje zadruga sama.

Posojila daje na poroštvo ali zastavo na 5-letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, — proti vknjižbi varščine tudi na 10-letno odplačavanje

Zadružniki vplačujejo za vsak delež po 1 krono na teden, t. j. 260 kron v petih letih. Po zaključku petletja znaša vrednost deleža 300 kron.

Stanje 30. junija 1904:

Deleži:	a) podpisani	K 1,174.800·—
	b) vplačani	» 376.103·—
Dana posojila		» 1,930.929·—
Vloge		» 1,828.591·—

Lekarna Cristofoletti v Gorici na Travniku.

Trskino (štokfiževo) jetrno olje.

Posebno sredstvo proti prsnim bolezním in splošni telesni slabosti.

Izvirna steklenica tega olja naravnormene barve po K 1·40, bele barve K 2.

Trskino železnato jetrno olje.

Raba tega olja je sosebno priporočljiva otrokom in dečkom, ki so nervozni in nežne narave.

Trskino jetrno olje se železnim jodecem. S tem oljem se ozdravijo v kratkem času in z gotovostjo vse kostno bolezni, žlezni otoki, golše, malokrvnost itd. itd.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegije, preišče se vedno v mojem kem. laboratoriju predno se napolnijo steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim čč. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofolettijeva pijača iz kine in železa

najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskinim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

Denar prihrani

kdor se obrne na nas

pred nakupom registrirne blagajne.

Garantujemo,

da prodamo boljšo blagajno in ceneje od vsake druge tvrdke sveta.

Po dopisnici naj se zahteva uzorce in navodilo, katero pošiljamo zastonj.

Prima-blagajne za vsako ceno

od K 65·— višje.

Obsežno pat. zavarov. — Prikladno mesečno plačevanje

National Cash Register C.o Limited.

DUNAJ I. Kärntnerstrasse 12. — BUDIMPEŠTA, IV. Vaczi-utcza 35.

GRADEC, Neutorgasse 49 — — PRAGA, Porič 8. — — — —